

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 18/2017, referent a l'Institut Català de la Salut.

1.- En data 25/01/2017 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona, pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal, que havia exercit prèviament davant de l'Institut Català de la Salut (en endavant, l'ICS), en relació al *"llistat d'accessos al meu historial clínic des de 01/01/2007 fins a l'actualitat"*. La dita reclamació va donar lloc al procediment de tutela de drets núm. PT 8/2017, al qual es posà fi amb la resolució de data 06/06/2017 dictada per la directora d'aquesta Autoritat. En la dita resolució, que fou notificada a l'ICS el 08/06/2017, s'estimava la reclamació que havia iniciat aquell procediment, i en el punt segon de la part dispositiva s'ordenava l'obertura d'una informació prèvia per haver-se detectat una presumpta infracció tipificada a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD). En concret, amb motiu dels fets esmentats al fonament de dret 6è de la dita resolució, en el qual es determinava el següent:

"6.- Tal com s'ha avançat, l'ICS ha reconegut expressament que en el registre d'accessos a les dades obrants a la història clínica de l'aquí reclamant, hi figuren almenys vint-i-quatre accessos que no estarien en aparença justificats, la qual cosa podria resultar constitutiva d'infracció tipificada a la LOPD. És per això que es considera procedent ordenar l'obertura d'una informació prèvia, a fi d'esclarir les circumstàncies dels fets i els presumptes responsables."

I al respecte, es transcrivien en el fonament de dret 4t de la dita resolució, l'escrit que el propi ICS havia remès a la persona allà reclamant en data 22/02/2017, en què l'informava per al que aquí interessa del següent:

"Us indiquem també que, un cop revisada la traçabilitat dels professionals que han tingut accés a les vostres dades i a la vostra història clínica en el període esmentat, hi ha vint-i-quatre (24) accessos dels quals no hem pogut constatar que estiguin lligats a visites professionals sanitàries. Aquests accessos es van produir entre el 14/04/2015 i el 29/09/2015. Hem procedit a notificar a la Direcció de Persones aquests fets, per tal d'iniciar una informació reservada que determinarà si els esmentats accessos es poden justificar o, pel contrari, poden ser objecte d'una falta disciplinària. En el termini més breu possible, se us farà arribar les conclusions d'aquest tràmit."

2.- En compliment de l'ordenat a la resolució del procediment núm. PT 8/2017, es va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 168/2017), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC), per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents en uns i altres.

3.- En el marc de la informació prèvia s'ha pogut constatar que l'ICS és responsable del *"Fitxer de pacients de la Divisió d'Atenció Primària de l'Institut Català de la Salut"*, que té com a finalitat *"garantir el seguiment del tractament mèdic sanitari, sociosanitari i social que els*

centres donen a les seves persones usuàries, pacients o residents”, i com a usos: “facilitar informació per a la facturació del servei prestat i l’obtenció d’informació necessària de la història clínica del pacient i servir com a font d’informació necessària”, i el qual es troba degudament inscrit al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, dependent d’aquesta Autoritat. de Catalunya, dependent d’aquesta Autoritat.

4.- En data 30/06/2017 la directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l’ICS per una presumpta infracció greu prevista a l’article 44.3.d) en relació amb l’article 10 de la LOPD. Així mateix, va nomenar instructora de l’expedient a la funcionària de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades, (...). Aquest acord d’iniciació es va notificar a l’entitat imputada el 04/07/2017.

En l’acord d’iniciació es concedia a l’entitat imputada un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per a la defensa dels seus interessos.

5.- L’ICS va formular al·legacions a l’acord d’iniciació mitjançant escrit de 13/07/2017. amb les quals manifestava que s’havia obert un tràmit d’informació reservada per investigar els fets que aquí són objecte d’imputació.

6.- La persona instructora acordà la pràctica de prova mitjançant acord de data 13/10/2017, notificat a l’ICS el 16/10/2017. En el dit acord es requerí l’ICS per tal que: a) informés sobre les indagacions efectuades en el marc de la informació reservada oberta pel propi ICS, mitjançant l’aportació d’una còpia de la documentació que allà figurés; i b) concretés les funcions de cadascuna de les persones professionals que van accedir a la història clínica de la persona afectada, amb confirmació en cada cas si la dita persona tenia l’accés autoritzat en base al seu perfil d’usuari.

L’ICS no va donar compliment als requeriments d’informació efectuats en l’acord de prova.

7.- En data 22/11/2017 la persona instructora d’aquest procediment va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l’ICS havia incorregut en una infracció greu prevista a l’article 44.3.d) en relació amb l’article 10 de la LOPD. Aquesta proposta de resolució fou notificada en data 23/11/017, i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

8.- Per mitjà d’escrit de 13/12/2017 l’ICS ha formulat al·legacions a la proposta de resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fets Provats

En relació amb la història clínica incorporada en el “*Fitxer de pacients de la Divisió d’Atenció Primària*” de l’ICS relativa a la persona qui havia instat el procediment de tutela núm. PT 8/2017, es constata que certes persones empleades de l’ICS, adscrites a centres d’atenció primària i unitats pertanyents al mateix Àmbit d’Atenció Primària Barcelona Ciutat (SAP Esquerra), van accedir a través de l’ECAP (programa informatitzat d’històries clíniques

d'atenció primària), a dades de salut incloses a la història clínica de la persona allà reclamant –també empleada de l'ICS–, sense comptar amb el seu consentiment i sense que aquests accessos estiguessin justificats per cap actuació assistencial o administrativa.

En concret, la present imputació fa referència als accessos que es relacionen a continuació, que s'han extret de la còpia del registre d'accessos facilitada per l'ICS corresponent al període comprès entre l'01/12/2014 i l'01/12/2016. Tal com s'indicava a l'acord d'iniciació i a la proposta de resolució, només s'inclouen els accessos que no tenen una antiguitat superior als dos anys comptadors a partir de la data en què s'inicià aquest procediment, ja que respecte als casos en què s'ha superat tal termini s'hauria extingit l'eventual responsabilitat prevista a la LOPD, per prescripció de la infracció (art. 47 LOPD).

<i>Centre D'AP/AE</i>	<i>Centre</i>	<i>Data d'accés</i>	<i>Categoria Professional</i>	<i>Descripció de Mòdul</i>
<i>E08000353</i>	<i>CAP Numancia II</i>	<i>24/07/2015</i>	<i>Auxiliar Administratiu</i>	<i>Informes derivacions i radiologia</i>
<i>E08000353</i>	<i>CAP Numancia II</i>	<i>24/07/2015</i>	<i>Auxiliar Administratiu</i>	
<i>E08000353</i>	<i>CAP Numancia II</i>	<i>24/07/2015</i>	<i>Auxiliar Administratiu</i>	<i>O.C pendants SIAP</i>
<i>E08000353</i>	<i>ASSIR SANTS</i>	<i>06/08/2015</i>	<i>Auxiliar Clínica Atenció Primària</i>	<i>Manteniment d'Usuaris i Pacients</i>
<i>E08000353</i>	<i>ASSIR SANTS</i>	<i>06/08/2015</i>	<i>Auxiliar Clínica Atenció Primària</i>	<i>Visites anul·lades d'un usuari</i>
<i>E08000353</i>	<i>ASSIR SANTS</i>	<i>06/08/2015</i>	<i>Auxiliar Clínica Atenció Primària</i>	<i>Consulta de visites</i>
<i>E08000353</i>	<i>ASSIR SANTS</i>	<i>06/08/2015</i>	<i>Auxiliar Clínica Atenció Primària</i>	<i>Consulta de visites</i>
<i>E08000353</i>	<i>EAP MARC AURELI 5A (pertany al CAP Adrià)</i>	<i>29/09/2015</i>	<i>Auxiliar administratiu</i>	<i>Pla de Medicació</i>

Fonaments de Dret

1.- És d'aplicació al present procediment el previst a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC); així com al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- En el si d'aquest procediment sancionador, l'entitat imputada va formular al·legacions davant l'acord d'iniciació i també ho ha fet davant la proposta de resolució. El primer escrit d'al·legacions ja fou analitzat en la proposta de resolució formulada per la persona instructora, si bé es considera procedent fer-hi una menció en la present resolució, atès que en les al·legacions formulades davant la proposta de resolució es reproduïxen en part les formulades prèviament davant l'acord d'iniciació. Tot seguit s'analitzen doncs el conjunt d'al·legacions formulades per l'entitat imputada.

En l'escrit d'al·legacions davant l'acord d'incoació, l'ICS no qüestionava en cap moment l'existència dels accessos indeguts objecte d'imputació, ni la qualificació jurídica d'aquests fets, sinó que, com ja s'esmentava a l'antecedent 2n d'aquesta resolució, es limitava a manifestar que *"segons informa la Direcció de Recursos Humans de l'Àmbit d'Atenció primària Barcelona ciutat segueix obert el tràmit d'informació reservada"*.

I en l'escrit d'al·legacions formulat davant la proposta, l'ICS continua sense qüestionar l'existència de dits accessos indeguts objecte aquí d'imputació i es limita a informar sobre el resultat de la fase d'informació reservada duta a terme, i al respecte manifesta que: *"El dia 18 d'octubre de 2017 es va dictar una resolució de la Directora gerent de l'ICS per la que es declarava la prescripció de la presumpta falta disciplinària imputada a la senyora (...), en l'expedient disciplinari (...). A l'informe de conclusions de la informació reservada oberta es va determinar que durant el període de 14 d'abril de 2015 a 29 de setembre de 2015 van tenir lloc un seguit d'accessos a la HC de la senyora (...) que, presumptament, no estaven vinculats a una actuació assistencial concreta. En concret la senyora (...)[persona empleada de l'ICS] , amb la seva clau d'accés, hauria accedit a la HC de la reclamant el dia 29 de setembre de 2015 sense motiu assistencial justificat. Es va proposar incoar un expedient disciplinari per incompliment de les seves funcions o de les normes reguladores del funcionament dels serveis quan no constitueixi una falta molt greu (article 72.3 C de l'Estatut marc del personal estatutari). No obstant això es va declarar la seva prescripció per haver transcorregut el termini de dos anys establert legalment."*

Davant aquestes al·legacions, que no qüestionen els fets aquí imputats ni la seva qualificació jurídica, es suficient advertir que, com ja exposava la persona instructora en la proposta, amb independència de les eventuals responsabilitats que l'ICS pugui exigir a les persones concretes responsables dels accessos indeguts, el que procedeix aquí és aplicar el règim de responsabilitat previst a l'art. 43.1 de la LOPD. I en virtut del que determina aquest precepte, la responsabilitat per les infraccions a la normativa de protecció de dades recau sobre els responsables dels fitxers/tractaments i els encarregats dels tractaments. D'acord amb això, en

el present cas la responsabilitat pels fets imputats recau sobre l'ICS, en base a la seva condició de responsable del fitxer en relació amb el qual es va cometre la infracció aquí imputada.

Així, les eventuais accions disciplinàries que l'ICS pugui emprendre contra els seus empleats, no l'eximeixen de la seva responsabilitat administrativa en aplicació del règim sancionador previst a la LOPD. Respecte a les dites accions disciplinàries que pugui dur a terme l'ICS, val a dir que tant l'art. 21.2 de la Llei 32/2010 com l'art. 46.2 de la LOPD, preveuen que en la resolució per la qual es declari la infracció comesa per l'administració pública responsable, també es pot proposar l'inici d'actuacions disciplinàries contra la persona funcionària que materialment hagués comès la infracció. És a dir, que les possibles actuacions disciplinàries que es duguin a terme per part del responsable del fitxer o tractament, en cap cas no substitueixen les responsabilitats que li són exigibles com a tal, per aplicació del règim sancionador de la LOPD.

D'acord amb tot l'exposat, les al·legacions formulades per l'ICS durant la tramitació del procediment no poden desvirtuar ni l'existència dels fets imputats, ni la qualificació jurídica que s'efectuava a la proposta de resolució, i que aquí es manté.

3.- En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius al principi de confidencialitat, cal acudir a l'article 10 de la LOPD, el qual preveu el següent:

"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable".

Doncs bé, tal com indicava la persona instructora, es considera acreditat que persones empleades de l'ICS, totes elles adscrites a centres d'atenció primària i unitats pertanyents al mateix Àmbit d'Atenció Primària Barcelona Ciutat (SAP Esquerra) van accedir, a través de l'ECAP (programa informatitzat d'històries clíniques d'atenció primària), a dades de salut incloses a la història clínica d'una persona qui exercia les seves funcions també com empleada de l'ICS, en el període de temps especificats en els fets provats, sense que aquests accessos estiguessin justificats per cap actuació assistencial o administrativa.

Així ho ha admès expressament l'ICS pel que fa a un dels accessos produïts (accés de data 29/09/2015, que va donar lloc a la incoació de l'expedient disciplinari a què s'ha fet referència en el fonament de dret 2n), sense que per altra banda hagi qüestionat la resta d'accessos especificats en els fets provats d'aquesta resolució.

Tot el que s'ha exposat fins aquí porta a concloure que efectivament es van dur a terme diversos accessos a la història clínica de la persona afectada mitjançant l'ECAP, sense comptar amb el seu consentiment exprés, i sense que tampoc estigués justificat per cap finalitat assistencial ni administrativa. A aquest respecte, cal assenyalar que la legislació sanitària, quan regula els usos de la història clínica, en allò referent als professionals sanitaris només contempla l'accés per part dels qui assisteixen el pacient o que estan implicats en el seu diagnòstic (art. 11 de la Llei 21/2000 i 16 de la Llei 41/2002), circumstància que no es donaria aquí en els accessos referits a l'apartat de fets provats, els quals per tant vulneraven

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

el principi de confidencialitat. Aquesta actuació es considera doncs constitutiva de la infracció greu prevista a l'article 44.3.d) de la LOPD, que tipifica com a tal:

“d) La vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al qual es refereix l'article 10 d'aquesta Llei.”

4.- L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública, la resolució que declari la comissió d'una infracció, haurà d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció. En el cas present, però, tal com indicava la persona instructora, ateses les circumstàncies de la infracció que es proposa declarar, relatives a uns fets puntuals ja consumats, no es considera procedent proposar l'adopció de mesures correctores.

D'altra banda, cal assenyalar que l'article 21.2 de la Llei 32/2010, en consonància amb el que disposa l'article 46.2 de la LOPD, preveu la possibilitat que la directora de l'Autoritat proposi la iniciació d'actuacions disciplinàries, d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Els fets que aquí s'imputen i es qualifiquen com a constitutius d'infracció greu de la qual ha de respondre l'ICS, per la seva condició de responsable del fitxer, es refereixen a actuacions que materialment van dur a terme persones treballadores de l'ICS, i que podrien donar lloc a actuacions disciplinàries. Aquesta Autoritat però no considera procedent proposar aquí tals actuacions, atès que tal com ha quedat acreditat el mateix ICS ja hauria dut a terme tals actuacions.

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que l'Institut Català de la Salut ha comès una infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10 de la LOPD, sense que resulti necessari requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'Institut Català de la Salut.

Tercer.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord 3r del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23/06/2006.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la LPAC o bé podeu interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de la LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)